

IN MEMORIAM DRŽAVNEMU SVETNIKU BORISU ŠUŠTARŠIČU

V 74. letu starosti je 25. avgusta umrl državni svetnik in predsednik Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije Boris Šuštaršič, ki je kot državni svetnik zastopal interese socialnega varstva v štirih sklicih Državnega sveta. Državni svet, invalidi, invalidske organizacije in Slovenija smo izgubili velikega človeka, katerega življenjski dosežek je vzpostavitev današnjega sistema invalidskega varstva in invalidskih organizacij, ki lahko služi kot zgled večini evropskih držav.

stran 4

“

K SODELOVANJU PRISTOPAMO BREZ ZADRŽKOV

”

Alojz Kovšca, predsednik Državnega sveta, stran 3

DRŽAVNI SVET NA PRVI TERENSKI SEJI V VI. MANDATU

Državni svet se je v okviru 9. redne seje julija sestel v Grosuplju in se seznanil tudi s problematiko lokalnega okolja.

stran 12

PREDSEDNIK SENATA POLJSKE V DRŽAVNEM SVETU

Ob jubileju konca I. sv. vojne je predsednik Alojz Kovšca na uradnem obisku v Sloveniji gostil predsednika Senata Poljske Stanislaw Karczewskega.

stran 13

KAKO IZBOLJŠATI VARNOST KOLESARJEV V SLOVENIJI?

Državni svet in Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa sta organizirala okroglo mizo o sistemskem pristopu k izboljšanju varnosti kolesarjev.

stran 17

IZ DELA DRŽAVNEGA SVETA

ODLOŽILNI VETO

Sedem let po vetu Državnega sveta je Ustavno sodišče zaradi neskladja z ustavo razveljavilo retroaktivno veljavo Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora in v obrazložitvi med drugim tudi navedlo, da je opozorilo glede povratnega učinkovanja zakona navedel v obrazložitvi odločilnega veta tudi Državni svet.

stran 4

Državni svet je marca izglasoval odločilni veto na novelo Zakona o igrar na srečo, ki bi imela za posledico sprostitev trga športnih stav. Poslanci so pritrdili argumentom Državnega sveta, da gre za nepremišljen zakonodajni poseg in novele pri ponovnem odločanju niso potrdili.

stran 5

Državni svet je na 1. izredni seji izglasoval odločilni veto na Zakon o nepremičninskem posredovanju in na ta način želel omogočiti dodaten razmislek o rešitvah in možnostih za izboljšanje zakona z dodatno strokovno razpravo. Državni zbor v sedmem sklicu o predlogu zakona ni več ponovno odločal.

stran 5

ZAKONODAJNA POBUDA

Državni svet je na juljski seji določil besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti in ga posredoval Državnemu zboru v obravnavo in sprejem po skrajšanem postopku.

stran 6

MNENJA

LOKALNA SAMOUPRAVA

Po mnenju Državnega sveta vse več priseljencev, ki v državo sicer prihajajo legalno, v lokalnih skupnostih povzroča konfliktno situacijo. V prvi vrsti gre za vprašanje neznanja slovenskega jezika, kar onemogoča komunikacijo. Lokalne skupnosti si želijo več vpliva pri integraciji tujcev.

stran 7

SOCIALNO VARSTVO

Ob podpori predlogu zakona, ki nadomešča Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb in uvaja nov pristop k spodbujanju zaposlovanja invalidov, je Državni svet predlagal, naj se podoben pristop uporabi še na drugih področjih delovne (ne)aktivnosti, npr. v povezavi z brezposelnimi.

stran 7

ZDRAVSTVENO VARSTVO

Državni svet je ob obravnavi Predloga resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja do 2028 opozoril na visoko stopnjo prevalence težav z duševnim zdravjem posameznih skupin prebivalstva ter na zamujeno desetletje ob čakanju na nacionalni program.

stran 8

GOSPODARSTVO

Državni svet je ob obravnavi novele Energetskega zakona podprl predlog Trgovinske zbornice Slovenije za podaljšanje prehodnega obdobja za začetek izvajanja nadzora nad obveznostjo namestitve energetske izkaznice na vidno mesto na stavbah s treh na šest mesecev.

stran 8

KULTURA, ZNANOST IN IZOBRAŽEVANJE

Državni svet ni podprl dopolnitve predloga Zakona o dodatku k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju kulture in raziskovalno-razvojnih dejavnosti in opozoril na pomanjkljiv pristop k ureditvi položaja in neuskajenost s kulturno-umetniško in raziskovalno-znanstveno srenjo.

stran 8

KMETIJSTVO

Državni svet se je seznanil s spremembami Skupne kmetijske politike EU po 2020 in predlagal strategijo samooskrbe v obliki ciljne politike v sodelovanju z vsemi deležniki na način, ki bi zagotavljal zadostno pridelavo hrane skozi vse leto.

stran 9

ČLOVEKOVE PRAVICE

Državni svet se je seznanil s poročilom Varuha človekovih pravic za 2017 in kritiko usmeril v izvršilno oblast, saj ni dopustno, da bi ignoriranje njegovih opozoril postalo ustaljena in tolerirana družbena praksa.

stran 9

AKTUALNO

Na prvi terenski seji v šestem mandatu se je Državni svet seznanil tudi s tematiko, ki zadeva problematiko lokalnih skupnosti.

stran 13

Državni svet z aktivnostmi na mednarodni ravni krepi odnose Slovenije z državami, ki imajo dvodomni parlamentarni ustroj.

stran 13

S POSVETOV

Povečanje števila zveri povzroča vse več konfliktov v okolju, takšni trendi pa niso več vzdržni in ne prispevajo k strpnemu sobivanju. Državni svet je skupaj z vsemi deležniki aprila pripravil posvet na to perečo temo.

stran 16

Državni svet in Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa sta maja v sodelovanju s Slovensko-švedskim društvom organizirala okroglo mizo na temo sistemskega pristopa k izboljšanju varnosti kolesarjev.

stran 17

V Državnem svetu je maja potekal posvet, namenjen pojasnitvi slovenskega demografskega stanja in projekcij na podlagi strokovnih analiz.

stran 18

CIVILNA DRUŽBA

Ob 25. obletnici delovanja najstarejše novodobne slovenske fundacije, Ustanove dr. Antona Trstenjaka, je 19. aprila v Državnem svetu, v sodelovanju z Ustanovo Slovensko znanstveno fundacijo in Ustanovo Imago Sloveniae, tekel posvet o pomenu in vlogi fundacij za razvoj Slovenije.

Državni svet je na marčevski seji podprl pobudo Čebelarke zveze Slovenije, da bi se pri nas v prihodnje na javnih površinah posadilo več avtohtonih medovitih rastlin, maja pa je obeležil 1. svetovni dan čebel.

stran 21

K SODELOVANJU PRISTOPAMO BREZ ZADRŽKOV

Aktualni čas zaznamuje zatišje pred začetkom dela drugega sklica Državnega zbora. Odstop vlade in opravljanje zgolj tekočih poslov je politično dogajanje pripeljalo v nekakšen vakuum, ki se bo spričo dejstva, da dobivamo manjšinsko vlado, lahko še nadaljeval.

Med tem časom se dogajanje na mednarodnem področju oddaljuje od naših meja in hotenj. Evropska unija je dala jasno vedeti, da vprašanje arbitraže in določitve mejne črte med Slovenijo in Hrvaško ni evropska prioriteta. Iskanje rešitev za migrantsko krizo ostaja na nivoju deklaracij in priporočil, humanitarna kriza na Balkanu pa gre v smeri razvoja dogodkov, ki bodo najverjetneje prehiteli deklarativne namene EU-ja. V kolikor se izvršna oblast v Republiki Sloveniji ne bo lotila iskanja odgovorov na aktualna vprašanja in se

pri tem naslonila na lastne resurse, nas čaka vroča politična jesen.

Odnos do obveznosti, ki smo jih kot država prevzeli z včlanitvijo v NATO, nas postavlja v nezavidljiv položaj. Cincanje pri odločitvi, s kom in na kakšen način bi Slovenija sklepala zaveznitva za udejanjenje lastnih interesov v EU, le še bolj pripomore k izločevanju in osamljenosti naše države v EU. Državni svet poleg tega, da skrbi za boljšo zakonodajo, nenehno opozarja izvršilno oblast, da je za ugled in politični položaj države v EU in v svetu potrebno zavzeti stališča, ki včasih niso vsem všečna ter za to prevzeti odgovornost.

Zgodovina in politična praksa kažeta, da ima mešetarjenje in skakanje iz enega v drug politični tabor visoko ceno. Odsotnost podpore najpomembnejših kreatorjev evropskih politik bi nas

morala strezniti in poučiti o neprimernosti ravnanj v notranji in zunanji politiki. Državni svet v ničemer ne prejudicira politične usmeritve ali zakonskih rešitev, ker to ni njegova ustavna pravica ne vloga. Dolžni pa smo opozarjati na nekonsistentnost rešitev, neusklajenost z evropskimi trendi in odsotnost sistematičnega pristopa pri oblikovanju zakonodaje. In ker se po jutru dan pozna, pričakujemo ukrepanje s strani Državnega zbora.

Življenjsko pot je sklenil državni svetnik Boris Šuštaršič. Za mnoge je bil zgled človeka, ki je daleč presegel svoje fizične omejitve, živel aktivno in polno življenje in primanjkljaje na strani fizičnih zmognosti pretil v moč volje za doseganje življenjskih ciljev. Mnogi so ga imeli tudi za kontroverzno osebnost, mu očitali egoizem in egocentrizem. A za politika in uspešnega poslovneža sta to neizogibno potrebni človeški lastnosti. Zelo težko bi pa kdorkoli lahko rekel, da Boris Šuštaršič ni imel posluha za invalide, kronične bolnike in populacijo starejših občanov. Ko se danes pogovarjamo o njem in njegovem življenjskem delu, moramo imeti pred očmi življenjske in delovne pogoje invalidov v času, ko je Boris Šuštaršič začel svojo kariero kot politik in zastopnik pravic invalidov. Ti pogoji so neprimerljivi z današnjimi. Nesporno dejstvo pa ostaja, da so mnogim izboljšavam botrovali prav njegova vztrajnost, pronicljivost in politični talent. Koliko je državni

svetnik Šuštaršič pomenil v okolju, katerega interese je zastopal, bo pokazal čas. V Državnem svetu se bomo potrudili z udejanjenjem nedokončanih projektov gospoda Šuštaršiča. Do izvolitve novega državnega svetnika - predstavnika interesov socialnega varstva - pa bom njegove naloge prevzel sam.

In če se po jutru res dan pozna, je prineslo prvo srečanje predsednikov Državnega zbora in Državnega sveta obet dobrega sodelovanja. Predsednika sva se strinjala, da morata oba organa sodelovati kakovostno in brez negativnih konotacij ne glede na različne poglede posameznih političnih strank v zvezi s spremembami položaja in vloge Državnega sveta v političnem sistemu oziroma celo ukinitve Državnega sveta. Aktualna zunanja in notranja politična situacija je takšna, da je sodelovanje neizogibno potrebno in koristno tako za državo kot državljanje. Strukturne spremembe v političnem ustroju pa morajo biti predvsem odraz družbenih sprememb, potreb družbe in rezultat tehtnega razmisleka o vseh posledicah, ki jih morebitni posegi s seboj prinašajo. Državni svet bo odločitve zakonodajalca podpiral, če bodo te utemeljene na realnih potrebah in skladne z interesi družbe in države. V sodelovanje stopamo brez zadržkov in pripravljani ponuditi svoj prispevek k boljši zakonodaji.

Alojz Kovšca,
predsednik
Državnega sveta

IN MEMORIAM DRŽAVNEMU SVETNIKU BORISU ŠUŠTARŠIČU

V 74. letu starosti je 25. avgusta umrl državni svetnik in predsednik Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije Boris Šuštaršič, ki je kot državni svetnik zastopal interese socialnega varstva v štirih sklicih Državnega sveta - v prvem, drugem, četrtem in aktualnem, šestem. Državni svet, invalidi, invalidske organizacije in Slovenija so izgubile velikega človeka, katerega življenjski dosežek je vzpostavitev današnjega

sistema invalidskega varstva in invalidskih organizacij, ki lahko služi kot zgled večini evropskih držav. Državni svet se je v spomin nanj in njegovo delo 30. avgusta sestal na žalni seji, ki jo je pripravil v sodelovanju z Društvom distrofikov Slovenije, Nacionalnim svetom invalidskih organizacij Slovenije, Svetom za invalide Republike Slovenije, Zavodom invalidskih podjetij Slovenije in Socialno zbornico Slovenije.

USTAVNO SODIŠČE PO SEDMIH LETIH PRITRDILO ARGUMENTOM DRŽAVNEGA SVETA

Državni svet je leta 2011 vložil veto na Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora in med drugim kot razlog za zavrnitev navedel neskladnost zakona z ustavo, ker predvideva retroaktivno uporabo, torej za nazaj, za primere, ko zakon še ni bil sprejet. Sedem let po vetu Državnega sveta je Ustavno sodišče zaradi neskladja z ustavo razveljavilo retroaktivno veljavo tega zakona in v obrazložitvi med drugim tudi navedlo, da je opozorilo glede povratnega učinkovanja zakona navedel v obrazložitvi odločilnega veta tudi Državni svet.

“ Državni svet ne vlaga odločilnega veta zaradi želje po blokadi dela Državnega zbora in Vlade Republike Slovenije, ampak zato ker meni, da rešitve v zakonih niso ustrezne.

Mihael Jenčič, državni svetnik v četrtem sklicu Državnega sveta

Poslanci Državnega zbora so se zaradi izglasovanega veta na zakon ostro odzvali z očitkom, da Državni svet blokira »protitajkunski zakon« in da je njegovo ravnanje neodgovorno. Zakon so v postopku ponovnega odločanja sprejeli z 71-imi glasovi. Odložilni veto je leta 2011 predlagal državni svetnik Mihael Jenčič, predstavnik

samostojnih poklicev, ki je ob tem izjavil, da se s to odločbo Ustavnega sodišča kaže utemeljenost veta, ki ga je podal Državni svet. Državni svet se je odločil za vložitev veta na zakon, ker ni imel možnosti, da bi predlagal spremembo posamezne določbe zakona, ki bi jo Državni zbor v postopku ponovnega odločanja

lahko popravil. Ta primer ponovno kaže na potrebo po spremembi Poslovnika Državnega zbora v delu, ki se nanaša na obravnavo zakona v postopku ponovnega odločanja, tako da bi Državni zbor lahko popravil vsaj neustavne, če ne tudi neprimerne določbe zakona. Če bi Državni zbor v postopku ponovnega odločanja

lahko odpravil prvi odstavek 57. člena Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora, ki je določal retroaktivno veljavo, bi državljane in državljani prihranili vse stroške postopkov državnih organov, ki so bili proti ustavno vodeni za nazaj, in obresti, ki jih bo Republika Slovenija morala izplačati zaradi kršitve ustave.

DRŽAVNI SVET ZA CELOVIT PRISTOP NA PODROČJU ŠPORTNIH STAV

Državni svet je 27. marca na 1. izredni seji izglasoval odločilni veto na novelo Zakona o igrah na srečo, ki bi imela za posledico sprostitev trga športnih stav. Te v Sloveniji priraja Športna loterija. Poslanci Državnega zbora so pritrdili argumentom Državnega sveta, da gre za nepremišljen zakonodajni poseg in novele pri ponovnem odločanju na aprilski izredni seji niso potrdili.

“ Zagovarjamo, da se ta sistem celovito reši in da se upoštevajo vsi interesi. ”

Boris Šuštaršič, državni svetnik

Odločilni veto na novelo Zakona o igrah na srečo je predlagala skupina svetnikov s prvopodpisanim Borisom Šuštaršičem. Predlagani zakonski rešitvi na področju športnih stav so očitali, da ne bo prinesla

napovedanih učinkov, temveč bo poslabšala stanje na sicer urejenem področju iger na srečo. V obrazložitvi zavrnitve je Državni svet navedel, da bi bila neizogibna posledica odprtja trga stav dvig skladov za dobitke,

kar posledično pomeni manj koncesijskih dajatev. Sprejeti zakon predstavlja preveliko tveganje, da bi se porušil sistem dolgoročnega in stabilnega financiranja invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij. V

invalidskih in humanitarnih organizacijah se zaradi systemske odvisnosti od ustvarjenih sredstev za dobre namene odločno zavzemajo za to, da bi področje iger na srečo ostalo v okviru državnega monopola.

ZAKON O NEPREMIČNINSKEM POSREDOVANJU POTREBUJE DODATEN RAZMISLEK

Potem ko je Državni svet na 1. izredni seji 27. marca z 20 glasovi »za« in dvema »proti« izglasoval odločilni veto na Zakon o nepremičninskem posredovanju in na ta način želel omogočiti dodaten razmislek o rešitvah in možnostih za izboljšanje zakona z dodatno strokovno razpravo, Državni zbor v sedmem sklicu o predlogu zakona ni več ponovno odločal.

“ Zakon bo negativno vplival na pravno varnost vseh deležnikov v prometu z nepremičninami in poslabšal pogoje poslovanja nepremičninskih družb. ”

Mitja Gorenšček, državni svetnik

Državni svetniki so zakonu med drugim očitali nepotrebno in nejasno regulacijo ter negativen vpliv na pravno varnost vseh deležnikov v prometu z nepremičninami, bistveno bi se povečalo število sporov in poslabšali

pogoji poslovanja nepremičninskih družb. Zaradi hitenja pri pisanju zakona so v njem škodljive rešitve, nekatere tudi protustavne, ob tem pa za hitenje ni razloga, ker trg deluje normalno. Zakon prinaša nepotrebno

regulacijo, ko postavlja zgornjo mejo provizije za posredovanje pri kupoprodajnih poslih s fizičnimi osebami pri štirih odstotkih (kar sicer določa že veljavni zakon), ko omejuje provizijo pri najemnih poslih na višino

enomesečne najemnine in uvaja zgornjo mejo možnih zaračunanih stroškov, če ne pride do posta, na 150 evrov. Ob tem je Državni svet podprl ohranitev obveznega dodatnega usposabljanja nepremičninskih posrednikov.

OB ZAVRITVI VETA SO SVETNIKI OPOZORILI NA TEŽAK POLOŽAJ KMETOVALCEV

Državni svetniki so na 1. izredni seji 27. marca zavrnili predlog za odločilni veto na novelo Zakona o kmetijstvu, ki sta ga predlagali skupina svetnikov s prvopodpisano mag. Marijo Lah in Interesna skupina delojemalcev. Predlagatelji veta so menili, da ta korenito posega na področje urejanja verige preskrbe s hrano, na novo definira pogodbeno razmerja ter drobi pravne ureditve delovnih razmerij brez dejanske podlage, posledično pa zmanjšuje pravno varnost zaposlenih v kmetijstvu. Predlog veta je večina svetnikov zavrnila in ocenila, da bo pomagal preprečevati nepoštene prakse v verigi s hrano in olajšal sezonska dela. Ob tem so opozorili na težaven položaj slovenskih kmetov tako glede razmer za kmetovanje kot razmer v živilski verigi.

NOVELA O SOCIALNO VARSTVENIH PREJEMKIH RAZDVOJILA DRŽAVNE SVETNIKE

Državni svet na 2. izredni seji 25. aprila ni izglasoval odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih, ki z junijem letos zvišuje minimalni dohodek na 385 evrov na mesec. Predlog za odločilni veto je podala skupina svetnikov s prvopodpisanim mag. Igorjem Velovim. Svetniki iz vrst delodajalcev so bili enotni, da se minimalni dohodek ne bi smel dvigniti iz razloga, ker bi porušil razmerja med plačami tistih, ki delajo in tistih, ki prejemajo samo socialne transferje. V razpravi so bili svetniki kritični do vlade in poslancev, ki je nanje prevzela odgovornost za pomanjkljivo pripravljen predlog zakona, vendar so številni svetniki pozvali, da je treba v dilemi, v katero so bili potisnjeni, vendarle kot rešitev izbrati dvig socialne pomoči.

DRŽAVNI SVET S PREDLOGOM NOVELE ZAKONA V KORIST LOKALNIH SKUPNOSTI

Državni svet je na pobudo Komisije za državno ureditev in Interesne skupine lokalnih interesov na 9. seji 4. julija določil besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti in ga posredoval Državnemu zboru v obravnavo in sprejem po skrajšanem postopku.

Cilj novele, kot jo predlaga Državni svet, je, da bi se občinam omogočilo dopolnjevanje načrta ravnanja s stvarnim premoženjem brez prehodnega obdobja ter sprejetje načrta ravnanja s stvarnim premoženjem tudi za leto 2019, saj bi v nasprotnem primeru za občine nastala nepopravljiva škoda. Občinam bi se med drugim na ta način onemogočalo izvajanje tudi nekaterih z zakonom določenih nalog, kar pa so državni svetniki ocenili kot povsem nedopustno. Po veljavnem zakonu samoupravne lokalne skupnosti namreč ne morejo dopolnjevati načrta ravnanja s stvarnim premoženjem v prehodnem obdobju in zato tudi nimajo pravne podlage za sprejem načrta ravnanja s stvarnim premoženjem za leto 2019.

LOKALNE SKUPNOSTI SI ŽELIJO VEČ VPLIVA PRI INTEGRACIJI TUJCEV

Po mnenju Državnega sveta vse več priseljencev, ki v državo sicer prihajajo legalno, v lokalnih skupnostih povzroča konfliktno situacijo. V prvi vrsti gre za vprašanje neznanja slovenskega jezika, kar onemogoča integracijo prišlekov v vzgojno-izobraževalni sistem, otežena je tudi komunikacija z zaposlenimi v ostalih javnih zavodih, kot so to zdravstveni domovi in centri za socialno delo.

“ Nujne so sistemske rešitve, saj se v nasprotnem ustvarjajo razmere, ki lahko privedejo v nestrpnost in konflikte s strani lokalnega prebivalstva. ”

Bojan Kontič, državni svetnik

Poseben problem predstavlja prijavljanje velikega števila tujcev na istem naslovu oz. v posamezni stanovanjski enoti. Lokalne skupnosti na urejanje te problematike nimajo aktivnega vpliva, čeprav si tega želijo. Državni svetniki so zato na 7. seji vladi predlagali,

naj ustanovi medresorsko delovno skupino za pripravo programa integracije tujcev s stalnim ali začasnim prebivališčem v Sloveniji in z njim opredeli aktivnosti in program ukrepov države na področju njihove integracije ter finančne okvire za njegovo izvajanje oz.

okrepi sodelovanje vpletenih resornih ministrstev in dopolni delovanje Sveta za integracijo tujcev, ki sicer že deluje pri Ministrstvu za notranje zadeve. Prav tako so pozvali, naj država k sodelovanju pri oblikovanju ukrepov in politik za uspešnejšo integracijo tujcev

v slovensko družbo povabi lokalne skupnosti in deležnike iz gospodarstva, vzgoje in izobraževanja, socialnega varstva in zdravstva, Državni svet pa naj bi postopoma prevzel tudi zakonodajno iniciativo za sprejem ustreznih zakonskih rešitev.

PODPORA SOCIALNEMU VKLJUČEVANJU INVALIDOV

Državni svet je na 6. seji podprl predlog zakona, ki nadomešča Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, širi krog upravičencev in uvaja nov pristop k spodbujanju zaposlovanja invalidov. Produktivnost posameznikov je povezana s splošno kakovostjo življenja. Državni svet je predlagal, naj se podoben pristop uporabi še na drugih področjih delovne (ne)aktivnosti, npr. v povezavi z brezposelnimi, ki se jim trenutno v primeru delne aktivacije denarno nadomestilo zniža za 50 % dodatnega dohodka za delo, za katero oseba prejme ali je upravičena prejeti dohodek iz dela, ki po plačilu davkov in obveznih prispevkov mesečno presega 200 evrov, kar je z vidika aktivacije za zaposlitev destimulativno.

ZAŠČITA PODATKOV V ZDRAVSTVENEM SISTEMU

Ob obravnavi novele Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva, na podlagi katerega se ta pospešeno informatizira, je Državni svet na 6. seji opozoril, da predlog novele izvajalcem ne zagotavlja sredstev za nadgradnjo informacijskih sistemov. Ob tem je izpostavil nujnost zaščite osebnih podatkov, ustrezno hrambo ter minimiziranje tveganja najrazličnejših zlorab. V zvezi s problematiko izvedbene plati posredovanja podatkov o vgrajenih delih endoproteze v okviru novega registra endoprotetike so svetniki predlagali beleženje podatkov o mišičnih in živčno-mišičnih obolenjih v register redkih malignih bolezni.

PRIPOMBE K NOVELI ZAKONA O ZAVAROVALNIŠTVU

Novelo Zakona o zavarovalništvu, ki implementira evropske določbe v naš pravni red, je Državni svet na 6. seji podprl in se ob tem seznanil s pripombami in predlogoma amandmajev Gospodarske zbornice Slovenije oziroma Združenja zavarovalnih posrednikov Slovenije, ki predlagata omilitev pogojev za izdajo in odvzem dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja in posredovanja osebam, ki so bile pravnomočno obsojene zaradi kaznivnega dejanja, s čimer bi se preprečil prekomeren in neutemeljen poseg v ustavne pravice državljanov, kot ga implicira novela.

ZASTARELO OMREŽJE OVIRA INVESTICIJE V ENERGETIKO

Državni svet je na 5. seji podprl predlagano Resolucijo o energetskega konceptu Slovenije in opozoril, da se potreb po električni energiji, ki jih zagotavljata TEŠ 6 in JEK do 2030, ne da nadomestiti z obnovljivimi viri. Primanjkljaj bi lahko nadomestili le z uvozom, a z neznanko zanesljive in stroškovno sprejemljive oskrbe. Svetniki so pri opredelitvi virov energije opozorili na t. i. reciklažne vire - odpadna hrana kot vir energije (bioplinarne) in vloga sežigalnic. V zvezi z zanesljivo oskrbo z energijo bi morala biti prioriteta izgradnja kvalitetnega in naprednega omrežja, ki sedaj ovira vstop potencialnih investorjev.

ZAMUJENO DESETLETJE ZA DUŠEVNO ZDRAVJE

Državni svet je na 5. seji, ob obravnavi Predloga resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja do 2028, opozoril na visoko stopnjo prevalence težav z duševnim zdravjem posameznih skupin prebivalstva ter na zamujeno desetletje ob čakanju na nacionalni program. Svetniki so ob tem opozorili na čas četrte industrijske revolucije, ki je izziv za duševno zdravje. Delodajalce pri pomoči zaposlenemu ovira tudi varstvo osebnih podatkov. Posledično so svetniki pozvali k večji proaktivnosti strokovnih služb v pomoč delodajalcem, v skrbi za duševno zdravje pa izpostavili tudi nepremišljene poskuse legalizacije mehkih drog.

SVETNIKI PRISLUHNILI TRGOVINSKI ZBORNICI

Državni svet je na 6. seji podprl novelo Energetskega zakona, ki je po nujnem postopku predlagal le nujne spremembe, povezane z delnim prenosom dveh evropskih direktiv v zvezi z namestitvijo energetske izkaznice. Ob tem so svetniki podprli predlog Trgovinske zbornice Slovenije za podaljšanje prehodnega obdobja za začetek izvajanja nadzora nad obveznostjo namestitve energetske izkaznice na vidno mesto na stavbah s tlorisno površino nad 250 m² v katerih se zadržuje javnost, s treh na šest mesecev, saj vsa mala in srednja trgovska podjetja v treh mesecih ne bi uspela namestiti energetskih izkaznic.

ZADRŽEK DO DODATKOV V KULTURI IN ZNANOSTI

Državni svet na 6. seji ni podprl dopoljenega predloga Zakona o dodatku k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju kulture in raziskovalno-razvojne dejavnosti, ki bi položaj nosilcev izjemnih dosežkov na področju kulture, znanosti in umetnosti uredil primerljivo z vrhunskimi športniki. Opozoril je na pomanjkljiv pristop k ureditvi položaja, saj je predlog nabora nagrad za izjemne dosežke omejen in kot izjemne dosežke umetnikov in znanstvenikov priznava le nagrado za življenjsko delo. Obenem bi moral predlagatelj predlog zakona uskladiti s kulturno-umetniško in raziskovalno-znanstveno srenjo.

POHVALA DELU RAČUNSKEGA SODIŠČA

Državni svet se je na 7. seji seznanil s poročilom Računskega sodišča za 2017. Ob tem je podal pripombo na ravnanje ZZS, ki mu je bilo izrečeno opozorilo glede manjkajočih zakonskih podlag za porabo sredstev za zdravstveno preventivo in preventivne programe za varno in zdravo delo v podjetjih. Svetniki se med drugim tudi niso strinjali, da bi pri razpisih o delitvi javnih sredstev in izbiri izvajalcev morali uporabljati matematično utemeljene algoritme, saj je to na področjih kot so kultura, znanost ali invalidsko varstvo praktično neizvedljivo.

OB POROČILU VARUHA KRITIKA IZVRŠILNI OBLASTI

Državni svet se je na 8. seji seznanil s poročilom Varuha človekovih pravic za 2017 in kritiko usmeril v izvršilno oblast, saj ni dopustno, da bi ignoriranje opozoril postalo ustaljena in tolerirana družbena praksa. Varuh je v poročilu izpostavil nekatera področja, ki jih je obravnaval tudi Državni svet. Ob tem je izpostavil vprašanje pravne države in načina sprejemanja zakonodaje, Državni svet pa pozval, naj v okviru zakonodajnega postopka še naprej opozarja na nepravilnosti in jih skuša preprečiti. Svetniki so med drugim podprli opozorilo Varuha človekovih pravic o nedopustnosti spreminjanja zakonodaje brez upoštevanja javnosti.

PODPORA CILNI POLITIKI SAMOOSKRBE

Državni svet se je na 9. seji seznanil s spremembami Skupne kmetijske politike EU po 2020, ki gre v smeri znižanja sredstev. Izpadla sredstva bi bilo treba zagotoviti v državnem proračunu. V okviru nacionalne davčne zakonodaje naj ostanejo tudi v prihodnje iz dohodnine izvzeta izravnalna plačila za območja z omejenimi možnostmi za kmetijstvo, davčno politiko pa gre oblikovati tako, da ne bo prihajalo do večkratnih obdavčitev. Državni svet je predlagal strategijo samooskrbe v obliki ciljne politike v sodelovanju z vsemi ključnimi deležniki na način, ki bo zagotavljal zadostno pridelavo hrane skozi vse leto.

SPREJEMANJE REGIJSKIH AKTOV ZAHTEVA POKRAJINE

Državni svet se je na 9. seji seznanil z Operativnim načrtom o sodelovanju ministrstev pri pripravi regionalnih razvojnih programov za 2021-2027 in pri tem prisluhnil stališču Združenj občin Slovenije, da bi njegova priprava zahtevala vzpostavitev pokrajin, saj je regionalni prostorski plan prostorski strateški akt regionalnega pomena, ki bi ga morala sprejeti pokrajina. Občine morajo zgraditi komunalno infrastrukturo zaradi zavez do EU, a uresničitev ciljev ogroža pomanjkanje sredstev. Tudi znotraj razvitih regij ostajajo posamezna nerazvita območja, za kar so potrebni mehanizmi, ki bi nerazvitim omogočili dostop do evropskih sredstev.

SKRB ZBUJAJOČE ZNIŽAVANJE POKOJNIN

Državni svet je na 9. seji obravnaval poročilo Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za 2017 in ocenil, da nove razmere zahtevajo prilagoditve. Med drugim je izpostavil, da ostaja področje invalidskega zavarovanja v senci razprav o spremembah pokojninskega zavarovanja kljub temu, da se je sistem zavarovanj zaradi rizika starosti razvil kasneje in na temeljih že prej vzpostavljenega sistema zavarovanj v primeru poškodb pri delu in bolezni. Zanimarjanje tega področja ima lahko hude posledice. Državni svet je opozoril tudi na neustrezno razmerje med pokojninami in plačami, kar zahteva določene ukrepe.

IZ DELA KOMISIJ

Komisija za državno ureditev je na 4. seji ob podpori predlagani zakonodaji o sodnih izvedencih, cenilcih in tolmačih opozorila na pereč problem zagotavljanja večjega števila kliničnih psihologov in psihiatrov, ki bodo, zaradi prenašanja nalog s centrov za socialno delo na sodišča, imeli v prihodnje še pomembnejšo vlogo kot doslej.

Komisija za državno ureditev in Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide sta na skupni seji 23. maja, ob obravnavi poročila Varuha o izvajanju nalog državnega preventivnega mehanizma po Opcijskem

Komisija za državno ureditev je na 5. seji podprla predlagano zakonodajo o informacijski varnosti in ob tem opozorila na njen pomen ter krepitev zavesti o njej, a tudi na stroške, ki jih bo imelo gospodarstvo zaradi prilagoditve zakonu.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na 4. seji obravnavala strategijo Evropske komisije za verodostojno širitveno perspektivo in okrepljeno sodelovanje EU z Zahodnim Balkanom in opozorila na neenak položaj držav pristopnic v razmerju do nekaterih držav članic pri reševanju medsebojnih mejnih vprašanj in na možnost oviranja vstopa

Evropska komisija ukrepa zoper države članice, ki ne spoštujejo temeljnih vrednot Evropske skupnosti.

Ob obravnavi predloga Zakona o mednarodnem razvojnem sodelovanju in humanitarni pomoči je Komisijo za mednarodne odnose in evropske zadeve na 6. seji posebej zanimalo, za kakšne programe in v katere države Slovenija namenja humanitarno pomoč, pri čemer so svetniki predlagali vzpostavitve učinkovitega sistema nadzora nad namensko porabo teh sredstev.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 2. izredni seji ni podprla predloga sklepa o priznanju Palestine kot neodvisne in suverene države, čeprav je v razpravi izrazila načelno podporo palestinski državnosti. Ocenila je, da za izvedbo postopka priznanja še ni primeren čas.

Predloga stališča Republike Slovenije do predloga spremembe evropske direktive glede skupnega sistema davka na dodano vrednost, ki se navezuje na mala podjetja, Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 5. seji ni podprla zaradi predvidenega dolgega prehodnega obdobja v predlogu direktive.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

na 3. seji ni podprla predloga stališča do evropskega predloga direktive o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih v EU in med drugim opozorila na dikcijo »inovacije na trgu dela«, ki jo predlog vsebuje, saj gre za nov pojem na področju delovnopravne zakonodaje, čigar vsebina ni jasno določena.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je ob obravnavi predloga stališča do evropskega predloga direktive o določbah za krepitev fiskalne odgovornosti in srednjeročne proračunske usmerjenosti na 4. seji med drugim podprla preučitveni pridržek, da morajo biti fiskalna pravila prilagojena posameznim državam članicam na način, ki omogoča njihovo gospodarsko rast.

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance novele Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti na 3. seji ni podprla in se zavzela za pripravo izhodišč, ki bi prispevala k večji operacionalizaciji določb Zakona o gospodarskih družbah v zvezi z vlogo nadzornih svetov.

Predloga novele Zakona o prispevkih za socialno varnost Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance na 4. seji ni podprla. Predlagala je pripravo

protokolu h Konvenciji OZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju za 2017, opozorili na pomen upoštevanja pravic pravosodnih policistov, saj zgolj določitev visokih standardov za zapornike, brez ustreznih pravosodnih kadrov za izvajanje zadanih politik, ne vodi k doseganju zadanih ciljev.

določenim državam, ki nimajo razrešenih mejnih vprašanj z državami članicami. Opozorila je tudi na vlogo Evropske komisije pri reševanju vprašanja implementacije arbitražne odločitve in izrazila obžalovanje zaradi neaktivnosti EU na tem področju, zato je na predstavnika Evropske komisije v naši državi naslovila vprašanje glede pravnih sredstev, s katerimi lahko

celovite reforme pokojninskega in invalidskega sistema, ki bi zagotavljal dolgoročno vzdržnost in primerno raven pokojnin, prenova pa ne bi smela temeljiti na obremenjevanju gospodarstva.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide na 5. seji ni podprla predloga novele Zakona o delovnih razmerjih, kljub oceni, da so predlagane zakonske spremembe aktualne in da prekarne zaposlitve predstavljajo resen problem na trgu dela, pri čemer novela ne ponuja ustreznih odgovorov.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 5. seji kljub podpori predlogu novele Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev pozvala prihodnjo vlado, naj se čim prej loti analiz na področju uveljavljanja pravic iz javnih sredstev z namenom zagotavljanja boljšega življenjskega standarda vsem družinam v Sloveniji, predvsem tistim najbolj socialno ogroženim.

Ob podpori noveli Zakona o enakih možnostih žensk in moških je Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide na 5. seji izrazila skrb, ker se v Sloveniji še vedno pojavljajo velike razlike med plačili za opravljanje dela na primerljivih delovnih mestih glede na spol.

Ob seznanitvi s poročilom Zagovornika načela enakosti za leto 2017 je Komisija za socialno

varstvo, delo, zdravstvo in invalide na 8. seji pozvala k razpravi o možnosti, da bi se prebivalce (po zgledu javnega obveščanja Policije in številke za klice v sili) na različne načine in na vidnih mestih obveščalo tudi o kontaktnih podatkih in pristojnostih Zagovornika ter drugih organov za zaščito pravic posameznika.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj se je na 11. seji seznanila s Prvim vmesnim poročilom o uresničevanju Strategije razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020 in ob tem poudarila, da ne moremo govoriti o skladnem razvoju brez pokrajnin in brez prenosa pristojnosti z državne in občinske ravni na pokrajinsko raven.

Predloga zakona o nujni sanaciji posledic čezmerne obremenitve okolja na območju Celjske kotline Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj na 5. seji ni podprla, saj potrebujemo sistemski in enakopraven pristop za sanacijo vseh degradiranih območij na območju Slovenije.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je, ob podpori predlogu novele Zakona o postopnem zapiranju rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije, na 6. seji opozorila na obremenjevanje občinskih proračunov zaradi zagotavljanja vzdrževanja degradiranih območij nekdanjih rudnikov.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj se je na 10. seji seznanila z odprtimi vprašanji in težavami na področju dimnikarstva in ponovno poudarila, da je izvajanje dimnikarskih storitev z vidika varstva okolja, zmanjšanja emisij, učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom v javnem interesu.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 4. seji podprla predlog novele

Stanovanjskega zakona kot primerno spodbudo za nadaljnjo razpravo o vodenju prihodnje stanovanjske politike. Strinjala se je s predlagateljem, da so najemnine že v izhodišču previsoke in da ni bilo razloga za njihovo zviševanje v preteklih letih.

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na 1. izredni seji podprla Predlog zakona o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe Republike Slovenije v kulturi in zelo kritično ocenila dejstvo, da država od leta 2009 ne zagotavlja stabilnega financiranja obnove in ohranjanja

kulturne dediščine znotraj integralnega dela proračuna.

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na 5. seji podprla poziv Prirodoslovnega muzeja Slovenije in SAZU za ureditev razmer v naravoslovnem muzealstvu in položaja Prirodoslovnega muzeja Slovenije. Zaradi neodgovornega odnosa države do kulturne dediščine je poslance pozvala, da se zavzamejo za povečanje deleža sredstev za kulturo.

Marca je vlada potrdila prvi šestletni načrt vlaganj v promet in prometno infrastrukturo za obdobje 2018-2023, ki predvideva zvišanje obsega proračunskih sredstev za več sto projektov na omrežju. Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj se je na pobudo državnih svetnikov Franca Goloba, Samerja Khalila in Bojana Režuna na 4. seji seznanila s predlogom, ki ga je pripravilo Ministrstvo za infrastrukturo v sodelovanju z DRI, pri čemer so državni svetniki želeli pojasniti glede časovne in finančne dinamike izgradnje cestne infrastrukture, še posebej na 3. in 4. razvojni osi.

DRŽAVNI SVET ZA PODPREDSENIKA IZVOLIL MATJAŽA ŠVAGANA

Državni svet je na 7. seji 16. maja za podpredsednika izvolil Matjaža Švagana, župana Zagorja ob Savi, ki v Državnem svetu zastopa interese 21. volilne enote, ki obsega občine Hrastnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi s sedežem v Trbovljah. Zanj je na tajnem glasovanju glasovalo 31 od 40 državnih svetnikov, na funkcijo podpredsednika pa ga je predlagala številčno najmočnejša interesna skupina v Državnem svetu - **Interesna skupina lokalnih interesov**.

Podpredsednik Državnega sveta Matjaž Švagan je bil leta 1992 izvoljen za predsednika Skupščine Občine Zagorje ob Savi, leta 1994 pa je bil na neposrednih lokalnih volitvah izvoljen za župana Občine Zagorje ob Savi. Leta 2010 je na občinski ravni ustanovil stranko Zagorje gre naprej - Združenje za napredek Zasavja.

Sedaj že šesti mandat opravlja funkcijo župana Občine Zagorje ob Savi. Dve mandatni obdobji, od leta 2000 do 2004 in od leta 2004 do 2008, je ob županski opravljal tudi funkcijo poslanca v Državnem zboru Republike Slovenije. Od leta 2017 je predsednik Razvojnega sveta zasavske regije.

DRŽAVNI SVET ZASEDAL NA PRVI TERENSKI SEJI V ŠESTEM MANDATU

Državni svet se je v okviru 9. redne seje 4. julija sestel v Grosuplju na prvi terenski seji v šestem mandatu. Državni svet se na terenskih sejah praviloma seznanja tudi s problematiko, povezano z okoljem, v katerem gostuje. Tako je državni svetnik Dušan Strnad, župan Občine Ivančna Gorica in zastopnik občin iz 22. volilne enote s sedežem v Grosuplju, opozoril na neenakopravni položaj glasbenih šol v občinah z izrazitim povečevanjem števila prebivalcev, med katere sodi tudi Glasbena šola Grosuplje, ki deluje v občinah Dobropolje, Grosuplje, Ivančna Gorica in Škofljica.

“ Glasbeni šoli Grosuplje je dovoljen in financiran vpis 8 % osnovnošolskih otrok, odstotek dovoljenega vpisa v glasbenih šolah, ki delujejo v občinah z zmanjševanjem števila prebivalcev, pa je bistveno višji in sega tudi do 22 % osnovnošolskih otrok. ”

Dušan Strnad, državni svetnik

Sejo, ki je potekala v dvorani Družbenega doma Grosuplje, je pozdravil župan dr. Peter Verlič, ki je opisal razvoj in dosežke občine, ki jo vodi ter izpostavil uspešno črpanje evropskih sredstev, energetska sanacija javnih objektov in investicijo v čistilno napravo. Izrazil je željo, da bi se evropska kohezijska politika vrnila na 'trde' infrastrukturne projekte

kot je izgradnja kanalizacije, vodovoda in prometne infrastrukture. V imenu vseh slovenskih županov je poudaril, da bi jim bilo veliko lažje, če bi občine prejele 630 evrov glavarine. Opozoril je tudi na preveč birokratske postopke, s katerimi se občine soočajo, ko želijo izvesti potrebne projekte. Državni svetnice in svetniki so se na terenski seji

seznanili še s predvidenimi spremembami Skupne kmetijske politike Evropske unije po letu 2020, z Operativnim načrtom o sodelovanju ministrstev pri pripravi regionalnih razvojnih programov za obdobje 2021-2027 in z Letnim poročilom Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2017. Predstavniki

Predstavnštva Evropske komisije v Sloveniji, Generalnega direktorata Evropske komisije za regionalno in mestno politiko ter Generalnega direktorata Evropske komisije za zaposlovanje in socialne zadeve pa so na seji predstavili tudi Proračun za prihodnost - Regionalni razvoj in kohezija.

PREDSEDNIK SENATA POLJSKE NA URADNEM OBISKU V REPUBLIKI SLOVENIJI

Državni svet je sprejel častno pokroviteljstvo nad spominskim dogodkom ob 100-letnici konca I. sv. vojne. Ob tej priložnosti je predsednik Alojz Kovšca na uradnem dvodnevem obisku 21. in 22. marca gostil predsednika Senata Republike Poljske Stanisława Karczewskega. Dogodki med I. svetovno vojno so skupna zgodovinska izkušnja dveh narodov, ki sta živela v okviru avstro-ogrske monarhije in krepijo vezi med Poljsko in Slovenijo tudi stoletje po tragičnih dogodkih.

Oba predsednika sta izpostavila dobre odnose med državama in prepoznala številne priložnosti za poglobitev gospodarskih odnosov. Predsednik Kovšca

je izpostavil številne skupne izzive predvsem na področju varnosti in obvladovanja migracijskih tokov. Poljski predsednik Senata je sogovorniku med drugim izročil

Belo knjigo o pravosodnih reformah, ki jo je Poljska izročila tudi Evropski komisiji in predstavlja temeljni dokument za spodbujanje dialoga med Evropsko komisijo in Poljsko na tem področju. Kot je poudaril predsednik Kovšca, Slovenija zagovarja dosledno spoštovanje načela pravne države kot eno od skupnih vrednot, na katerih temelji Evropska unija.

Predsednika sta v okviru uradnega obiska odkrila spominsko obeležje na Sabotinu, posvečeno Poljakom, ki so se bojevali in padli na soški

fronti med letoma 1915-1917. Spomenik je postavljen v obliki manjše piramide, napis na njem pa je v slovenskem, poljskem in angleškem jeziku. Predsednik Kovšca je ob tem izrazil željo, da bi podoben spomenik postavila tudi Slovenija na Poljskem, kjer je med I. sv. vojno padlo veliko Slovencev na poljih Galicije in Karpatov.

Predsednik Državnega sveta Alojz Kovšca bo z delegacijo Državnega sveta na uradnem povratnem obisku na Poljskem med 19. in 21. septembrom 2018.

PODPORA PREDSEDNIKU KOVŠCI V BUKAREŠTI

14. in 15. junija so v Bukarešti na 19. zasedanju Združenja evropskih senatov, ki povezuje zgornje domove parlamentov evropskih držav in Ruske federacije, udeleženci zasedanja podprli pobudo predsednika Državnega sveta Alojza Kovšce. Predsednik se je

zavzel za skupno srečanje predsednikov zgornjih domov parlamentov Evrope, Afrike in Arabskih držav, in sicer na temo razprave o soočanju z vzroki nedovoljenih migracij. Za dialog o migracijah sta se na bilateralnem srečanju zavzela tudi predsednika senatov Francije in Poljske.

DELOVNI OBISK PREDSEDNIKA SENATA IRSKE

Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Irske vsako leto v okviru obeleževanja Dneva sv. Patrika organizira aktivnosti za promocijo Irske in njenih podjetij po svetu. Na povabilo Državnega sveta se je zato med 12. in 15. marcem na delovnem obisku mudil predsednik Senata

Irske Denis O'Donovan, ki ga je sprejel tudi predsednik Kovšca. Osrednje teme pogovorov so bile, poleg vprašanj povezanih z Brexitom in mejnimi vprašanji med Irsko in Združenim kraljestvom, tudi vprašanja širitvene perspektive EU na Zahodni Balkan.

DRŽAVNE SVETNICE IN SVETNIKI O DRŽAVNEM SVETU

Državni svet ima pomembno vlogo, ki pa jo premalo uveljavlja pri vsakdanjem delu glede na to, da v njem delujejo predstavniki lokalnih skupnosti, delodajalci, delojemalci, predstavniki kulturnih organizacij itd. Razprave v Državnem svetu so realne razprave s terena, velikokrat bistveno drugačne od razprav v Državnem zboru, kjer tudi ni več predstavnikov lokalnih skupnosti oz. županov. Menim, da je vsebino teh konstruktivnih razprav treba prenesti v Državni zbor in v slovensko javnost. V preteklem mandatu je bilo zastavljeno dobro izhodišče v smislu vzpostavljanja 'četrtega branja zakonov', kar pomeni, da državni svetniki ne bi več dajali veta na posamezne zakone, ampak na posamezne člene zakonov. Določeni zakoni so namreč dobri, a posameznih členov v njih ni mogoče spreminjati, ne da bi zavrnili cel zakon. Svojo vlogo vidim v zagotavljanju lokalnih interesov. Ena od perečih tem je tudi povprečnina. Občina Zagorje je v zadnjih dveh mandatih dobila za 20 mio evrov manj sredstev na podlagi varčevalnih ukrepov, to je 1,2 proračuna v dveh mandatih. Lokalne skupnosti so prizadete, še bolj bodo prizadete v prihodnosti zaradi koriščenja evropskih sredstev. Če bi država zagotavljala večjo povprečnino, bi lahko tudi lokalne skupnosti bolje zaživele, tako da mora Državni svet najti vlogo v pogajanjih z državo. Moja pobuda je, da Državni svet sodeluje pri teh pogajanjih.

Matjaž Švagan, podpredsednik Državnega sveta in predstavnik lokalnih interesov

Državni svet je zelo pomemben v smislu mostu med civilno družbo in strokovno javnostjo na eni strani in političnimi odločevalci na drugi strani. To je najbolj pomembna dodana vrednost, saj v Državnem svetu prihaja do izmenjave stališč oziroma vpliva civilne družbe na posamezne zakonodajne rešitve, ki včasih niso skladne z dejanskim stanjem. To je pravzaprav edina priložnost civilne družbe oziroma strokovne javnosti, da uporabi nek mehanizem, s katerim lahko uveljavi svoja stališča, rešitve ali pripombe, ki bi sicer ne imele tolikšnega pomena. Menim, da bi bilo ta del dejavnosti Državnega sveta težko nadomestiti s kako drugo obliko, tudi če bi npr. pristojnost veta imel kakšen drug organ ali institucija. Če bi prevladala ideja, da bi imel veto nad zakonodajo npr. predsednik republike, bi to pomenilo, da mehanizem veta nujno postane političen, medtem ko je sedaj naravnano bolj na strokovno in civilno javnost, ki imata možnost, da se rešitve, ki v praksi niso izvedljive, izvedejo na bolj organiziran, uporaben in izvršljiv način, ki ne bo povzročal težav pri samem izvajanju.

Bojana Potočan, državna svetnica za področje samostojnih poklicev

Preden sem postal državni svetnik nisem vedel, za kako zelo učinkovit organ gre v primeru Državnega sveta. To je edina platforma pri nas, ki omogoča posredovanje pobud in interesov civilne družbe, pobud interesnih skupin in tudi posameznikov. Zato je kakršen koli razmislek o ukinitvi Državnega sveta s strani politike izjemno neodgovoren. Je pa seveda morda Državni svet politiki tudi trn v peti, saj opozarja tudi na nepravilnosti in nekako gleda politikom 'pod prste'. Tudi za področje kulture, ki ga zastopam, sem velik optimist. Menim, da lahko s pomočjo Državnega sveta izboljšamo položaj kulture, jo postavimo na mesto kamor sodi, predvsem pa izboljšamo njeno javno podobo, ki trenutno na žalost ni najboljša, kljub temu, da je prav kultura tista, ki nam je zagotovila samostojno državo in ki je ključna za ohranjanje te države tudi v prihodnosti. Skupaj s stanovskimi organizacijami pripravljamo presek interesov in na tej podlagi tudi vrsto predlogov, ki so ključni za to, da se pogoji za kulturo izboljšajo in ki jih bomo posredovali Državnemu svetu.

Janoš Kern, državni svetnik za področje kulture in športa

POBUDE, VPRAŠANJA IN ZAHTEVE

V prvi polovici leta 2018 so na vlado, ministrstva in pristojne institucije naslovili pobude, vprašanja in zahteve: Igor Antauer pobudo glede odprave administrativnih ovir pri izdaji potrdil A1 in zagotovitvi avtomatske izdaje obrazcev A1 ter pobudi glede skrajšanja roka za izdajo dovoljenj za delo in prebivanje tujih delavcev v Republiki Sloveniji na največ 14 dni; Franc Golob vprašanja v zvezi s kriteriji za sofinanciranje umetniških programov, vprašanja v zvezi z reševanjem vlog za podukrep M19.2 v okviru Programa razvoja podeželja 2014-2020 ter pobudo v zvezi z izvajanjem regionalne, razvojne in evropske kohezijske politike; Tomaž Horvat vprašanje glede poteka plinovodov skozi Vipavsko dolino ter vprašanja glede neodbitve vpisnih mest za program kozmetičnega tehnika za Severno Primorsko regijo; Tone Hrovat pobudo glede ureditve razpolaganja in upravljanja z nepremičninami za namen učnih procesov in pobudo glede kriterijev za ustanovitev oziroma spremembo statusa samostojne šole kot

vzgojno-izobraževalnega zavoda; Alojz Kovšca pobudo glede določitev jasnih pravil za izvajanje inšpekcijskega nadzora v gostinstvu ter pobudo glede financiranja najema robotske obleke; Bojana Potočan vprašanja glede regresnih zahtevkov Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije zoper delodajalce iz naslova poškodb pri delu, vprašanje in pobudo v zvezi z vračanjem v ponovno odločanje v upravnih postopkih ter pobudo glede izvajanja 93. člena Gradbenega zakona in sprejema novele Gradbenega zakona; Franci Rokavec pobudo glede spremembe Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti; Dušan Strnad vprašanje o kriterijih glede vključenosti osnovnošolskih otrok v glasbene programe; Boris Šuštaršič pobudo za pravno ureditev statusa invalida v zvezi z opravljanjem poklicnih in nepoklicnih funkcij ter vprašanja v zvezi s sestavo Sveta Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij; Branko Tomažič pobudo

glede bolj striktnega nadzora nad označevanjem kruha in pekovskih izdelkov ter pobudo v zvezi s pogojem aktivnega kmetovanja za upravičenost do neposrednih plačil; mag. Marko Zidanšek pobudo glede porabe sredstev iz naslova prispevkov za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni; Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj pobudo v zvezi z razmejitev finančnih obveznosti države in občin pri gradnji in vzdrževanju državne

kulturo, znanost, šolstvo in šport ter Interesna skupina negospodarskih dejavnosti pobudo za odpravo instituta anonimnih prijav; Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pobudo v zvezi s povečanjem števila medovitih rastlin na javnih površinah; Interesna skupina lokalnih interesov vprašanje v zvezi s sistemsko ureditvijo zaščite pred točo; Interesna skupina negospodarskih dejavnosti pobudo za seznanitev s celotnim končnim

V prvi polovici leta 2018 je Državni svet na Vlado Republike Slovenije, ministrstva in druge pristojne institucije naslovil skupaj 28 vprašanj, pobud in zahtev.

cestne infrastrukture v naseljih; Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport in Interesna skupina lokalnih interesov pobudo v zvezi s problematiko nezadostnih možnosti opravljanja strokovnega izpita na področju vzgoje in izobraževanja; Komisija za

poročilom o delu preiskovalne komisije Državnega zbora, ki je ugotavljala domnevne nepravilnosti v NLB in NKBM, na Vlado Republike Slovenije pa so naslovili tudi vprašanja o integraciji tujcev s stalnim ali začasnim prebivališčem v Republiki Sloveniji.

UPRAVLJANJE Z VELIKIMI ZVERMI V PRIHODNJE

Število velikih zveri se je v obdobju samostojne Slovenije zelo povečalo, saj so se te razširile tudi na območja, kjer jih prej ni bilo. Pojavil se je še šakal, ki poleg medveda in volka rejcem že povzroča probleme. Povečanje števila zveri povzroča vse več konfliktov v okolju. Takšni trendi niso več vzdržni in ne prispevajo k strpnemu sobivanju. S temi vprašanji so se na posvetu v Državnem svetu 18. aprila soočili predstavniki Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstva za okolje in prostor, Zavoda za gozdove Slovenije, Zveze lastnikov gozdov Slovenije, Lovske zveze Slovenije, Sindikata kmetov Slovenije in drugih, Državni svet pa je na pristojne institucije naslovil zaključke.

“ V okolju je treba iskati rešitve, ki bodo omogočale kmetovanje in ohranjanje divjih živali. ”

Alojz Kovšca, predsednik Državnega sveta

“ Potrebujemo ukrepe, saj živali ne smejo izpodriniti človeka. Kmetijstvo se sedaj umika divjim živalim. ”

Cvetko Zupančič, državni svetnik

Trendi zbujajo skrb

V zadnjih 20-30 letih je v našem prostoru bistveno več zveri, kot jih je bilo poprej. Populacije volkov in zlasti medvedov so prenamnožene. Po podatkih Oddelka za gozdarstvo na Biotehniški fakulteti se je populacija medvedov od leta 2010 do danes povečala za več kot tretjino. Medtem ko je pri upravljanju z divjadjo prišlo do premikov v pravo smer, pri zvereh temu ni tako, saj se škode povečujejo iz leta v leto, še zlasti je izrazit njihov porast po letu 2007. Najprej

kot neposredna škoda zaradi izgube živali, ki imajo dostikrat veliko plemensko vrednost, posredno pa zaradi zmanjšane prireje, prestrašenih živalih zaradi stresa, živalim pa je je povzročeno tudi trpljenje, kar je v nasprotju z njihovo dobrobitjo. Da stvari ne gredo v pravo smer pove tudi podatek, da je na območju Kočevja v letu 2010 znašal stalež drobnice 6885 živali, v letu 2016 pa le še dobrih 4.000 živali. Takšni trendi pa niso več vzdržni in ne prispevajo k strpnemu sobivanju.

Okrnjena pravica do kmetovanja

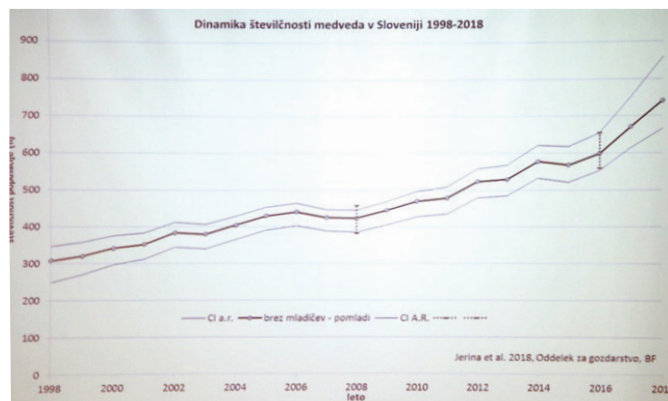
Ustava zagotavlja lastninsko pravico nad zemljišči, Zakon o kmetijstvu pa opredeljuje pravico do kmetovanja. A v praksi sta zaradi zveri in divjadi ti dve pravici omejeni. Potrebujemo ukrepe, saj živali ne smejo izpodriniti človeka. Kmetijstvo se sedaj umika divjim živalim. Polja se spreminjajo v travnike, travniki v gozd, škoda pa je povsod. Podatki, ki so primerljivi z Evropo, kažejo, da je pri nas gostota posejnosti z zvermi največja. V zadnjih letih je bilo veliko poskusov omilitve škod s postavitvijo električnih ograj, mrež, vendar po mnenju prizadetih kmetov to ni rešitev, saj imamo okrog 57.000 aktivnih kmetov, ki se jih ne da vseh ograditi.

Odškodnine niso rešitev

Odškodnine ne bodo nikoli povrnile vseh stroškov,

ki jih ima kmet z vzrejo ali pridelovanjem, saj nikoli ni priznan čas, ki ga nakloni živalim oziroma čas, ki ga porabi, ko išče ostanke ubitih živali, ne prizna se zmanjšanje proizvodnje in reprodukcije živali in podobno. Predvsem pa se o upravljanju z zvermi in o sobivanju z njimi pogovarjajo institucije in ljudje, ki teh težav ne doživljajo vsakodnevno, ljudi, ki dejansko edini z zvermi sobivajo, pa nihče ne posluša in ne vpraša za mnenje. Ob tem je celotna Slovenija trenutno še obdelana krajina tako v nižinah kot tudi visokogorju, kar Sloveniji daje veliko vrednost tudi v turističnem smislu. Z opuščanjem kmetovanja pa se to lahko kmalu spremeni.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=novice/upravljanje-z-velikimi-zvermi-v-prihodnje>

ZA VEČJO VARNOST KOLESARJEV V SLOVENIJI

Kolesarji so ena izmed najranljivejših skupin udeležencev v cestnem prometu. Po eni strani so relativno hitri, hkrati pa si, v kolikor infrastruktura ne omogoča drugače, cesto delijo z avtomobili, proti katerim pa so zelo slabo zavarovani. Za varnost ni dovolj le, da kolesarji sami upoštevajo predpise. Za njihovo varnost je treba poskrbeti v obliki postavitve zakonodajnih okvirov, ustrezne kolesarske infrastrukture in osveščanja javnosti, da vožnja s kolesom ni le rekreacija, temveč je treba biti ob tem tudi previden. Državni svet in Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa sta 17. maja v sodelovanju s Slovensko-švedskim društvom organizirala okroglo mizo na temo systemskega pristopa k izboljšanju varnosti kolesarjev.

“ S pomočjo takšnih srečanj bomo naredili pomemben premik k trajnostni mobilnosti in spodbujanju alternativnih oblik prevoza za vse udeležence v prometu. ”

dr. Peter Gašperšič, minister za infrastrukturo

“ Le z vključitvijo vseh deležnikov lahko oblikujemo dobre ukrepe na področju varnosti. ”

mag. Igor Velov, državni svetnik

Ministrstvo pripravlja predpise

Razprava, ki se jo je udeležilo več kot 120 strokovnjakov s področja oblikovanja politik, zasebnega sektorja, nevladnih organizacij in drugih, je osvetlila različne ukrepe za reševanje izzivov varnosti kolesarjev in odgovorila na številna vprašanja, s katerimi se srečujejo upravljavci cest pri umeščanju kolesarskih poti, kot so razvoj in vzpostavitev kolesarskega omrežja, predpisi za projektiranje, gradnja kolesarske infrastrukture in vodenje kolesarjev. Ministrstvo za infrastrukturo pripravlja predpise za zagotovitev ustreznih in varnih kolesarskih površin v smeri, da bi kolo postalo sestavni del naše vsakodnevne mobilnosti, zlasti v mestih na razdaljah do 5 km. Še letos bo vzpostavljena kolesarska

povezava od Ljubljane do mejnega prehoda Obrežje.

Mesta pred velikimi izzivi

Prevoz s kolesom postaja svojevrstna logistična prednost v vse bolj prometno obremenjenih mestih, še posebej ob prometnih konicah in vročih poletnih mesecih, kar velja tudi za vsa naša večja mesta. Prometne rešitve v mestih in izven njih so zato pod vse večjimi pritiski. Od tod novi izzivi na področju trajnostne mobilnosti. V tej smeri gredo tudi prizadevanja mestnih oblasti po novih možnostih mobilnosti na način samopostrežnega sistema izposoje mestnih koles za pametno mobilnost, osebne mobilne svetovanja, pametnih števec, e-koles in podobno. Dejstvo je, da bodo lahko IKT tehnologije v prihodnosti zelo spremenile kolesarski sistem v mestih.

Tehnologija prinaša nova tveganja

Kolesarstvo in vsa spremljajoča tehnologija, kljub nenehnemu napredku in izpopolnjevanju, poleg prednosti prinašata s seboj še večja tveganja z vidika varnosti. Še bolj kot do sedaj je potreben usklajen pristop načrtovalcev prometnih politik in upravljalcev cest. Posebno in še bolj pereče vprašanje so kolesarji na naših primestnih in odprtih cestah. Težave se pojavljajo zaradi slabo zamišljenega načrtovanja cest, pločnikov ali dovozov in tudi slabe kulture velikega števila udeležencev v prometu, ki kolesarjev ne jemljejo za enakopravnega partnerja v prometu.

Nizozemska kot primer dobre prakse

Velika dodana vrednost posveta je bila predstavitev

strategije varnosti kolesarjev in primerov dobre prakse tako doma kot v tujini ter ukrepov za spodbujanje in razvoj kolesarjenja v mestih. Interdisciplinarna razprava je obravnavala kolesarjenje tudi v smislu vzgoje v cestnem prometu, trajnostne mobilnosti in ohranjanja zdravega načina življenja. Na Nizozemskem predstavljajo kolesarji 27 % vsega prometa, kolesarjenje pa postaja vse bolj priljubljena oblika prevoza. Podobno je na Švedskem in tudi drugje po Evropi, saj ima kolesarjenje veliko pozitivnih učinkov: je zdravo, poceni, okolju prijazno, trajnostno, predvsem pa lahko kolesarji veliko časa prihranijo v mestnih središčih.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=novice/za-vecjo-varnost-kolesarjev-v-sloveniji>

KAKO PREPREČITI IZUMIRANJE SLOVENSKEGA NARODA?

V Državnem svetu je 24. maja potekal posvet, namenjen pojasnitvi slovenskega demografskega stanja in predstavitvi projekcij na podlagi strokovnih analiz, katerega cilj je bil ozaveščanje o pomenu demografije za družbo kor celoto. Več kot petnajst strokovnjakov je razpravljalo o nezavidljivem demografskem položaju Slovenije in nanizalo predloge za dvig rodnosti. Prenizka rodnost dejansko ne zagotavlja enostavne reprodukcije.

Do leta 2050 bo povprečna starost v Sloveniji blizu 50 let. Po mnenju strokovnjakov bi bila idealna rešitev za izhod iz črnoglednega položaja dvig rodnosti na raven 2,1 otroka na žensko v kombinaciji z zmernim priseljevanjem in ob bistveno večji podpori slovenskim družinam. Po drugi strani pa Slovencev, skupaj s tistimi, ki živijo v tujini, še nikoli v zgodovini ni bilo toliko kot zdaj. Po projekcijah bo pri nas do 2030 starejših od 65 let kar 139.000 več, medtem ko bo starih med 20 in 64 let

125.000 manj. Razpravljavci so med drugim opozorili na potrebo po skrbi za promocijo in vzgojo zdravega zakonskega življenja, da je treba v družbo in v izobraževalni sistem uvesti vrednote očetovstva in materinstva, država pa bi se morala zavedati, da je demografsko vprašanje najprej ekonomsko vprašanje in ga kot takega kompetentno reševati. Med nalogami za rešitev demografske krize so izpostavili vzpostavitev humane in finančno vzdržne dolgotrajne oskrbe in višji delež BDP v ta namen.

Državni svet bo strokovne prispevke s posveta vključil v Belo knjigo demografije, ki bo lahko služila političnim

odločevalcem kot strokovna podlaga za lažje oblikovanje demografske politike.

INŽENIRJI O GRADNJI DRUGEGA TIRA KOPER–DIVAČA

V Državnem svetu je 16. aprila tekel posvet strokovnjakov inženirskih strok, ki so iskali odgovor na strokovna vprašanja pri reševanju problemov povezanih s progo Koper–Divača. Pri posvetu so sodelovale Inženirska akademija Slovenije, Inženirska zbornica Slovenije in Slovenska inženirska zveza. Strokovne razprave s posveta sta Državni svet in Inženirska zbornica Slovenije junija letos izdala v obliki posebnega tematskega zbornika.

Načrtovana proga Koper–Divača je po svojih karakteristikah specifična in zahteva sodelovanje najširšega

nabora strokovnjakov. Kot so poudarili udeleženci posveta, morajo ti učinkovito sodelovati pri tehničnih in gospodarskih

rešitvah ter sprejemanju odgovornih in optimalnih odločitev. Na posvetu so izpostavili posamezne postavke, ki na projektu t. i. drugega tira zahtevajo odgovorno strokovno delo in so vezane na veliko višinsko razliko na kratki razdalji, progo v tunelih ali površinah na kraškem svetu, primerjavo variant proge, kjer lahko omogočimo optimalne tehnične in ekonomske rešitve, določitev elektroenergetske rešitve za železnico in obalne občine, hidroinženirska vprašanja, povezana

z vodnimi tokovi v kraškem svetu in zagotavljanjem kvalitetne vode na Obali. Opozorili so na geološka znanja pri gradbenih delih in probleme z vodnimi tokovi, kvaliteto lokacijskega načrta in zakonskih podlag za gradbeno dovoljenje in poznavanje cene uporabnin pri prevozih prek Slovenije itd. Strokovna razprava je pokazala na številne nedorečenosti projekta v tehnično-strokovnem in ekonomskem smislu, na katere bo pred gradnjo treba še odgovoriti.

IZVAJANJE LOKALNEGA RAZVOJA DANES IN JUTRI

Na pobudo Društva za razvoj slovenskega podeželja, Komisije za lokalno samoupravo in razvoj ter državnega svetnika Dušana Strnada je 23. aprila tekel posvet o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (CLLD) s ciljem, da bi pristojne institucije poročale o stanju in ukrepih za olajšanje in pospešitev črpanja evropskih sredstev. Prav tako se je s posvetom želelo prispevati

k poenotenju stališč države o umestitvi programa CLLD v prihodnjo kmetijsko in kohezijsko politiko. V zaključkih posveta se je Državni svet med drugim zavzel za boljši pretok informacij, večjo operativnost in odzivnost resorjev, služb in zaposlenih v njih, pa tudi za bolj korekten poslovni odnos med organi na državni in lokalni ravni.

POLOŽAJ PRIPADNIKOV SLOVENSKE VOJSKE ZAHTEVA ZAKONSKE SPREMEMBE

Državni svet in Sindikat Ministrstva za obrambo sta 9. aprila organizirala posvet o problemu delovno-pravnega položaja pripadnikov Slovenske vojske. Ta se je zaradi zastarele zakonodaje znašla v kadrovskem krču. Zaradi neurejenega statusa in nejasne karijerne poti iz vojske odhaja vedno večje število njenih pripadnikov, poklic vojaka je na trgu delovne sile za mlade

nezanimiv. Zaradi kadrovske podhranjenosti prihaja do velike preobremenjenosti zaposlenih, tudi do izgorelosti. Potem ko so referenti iz različnih institucij predstavili svoj pogled na problematiko in podali predloge, ki bi vodili k rešitvam, so bile na posvetu oblikovane smernice za pripravo sprememb zakonodaje na področju obrambe v prihodnjem sklicu Državnega zbora.

PETI EVROPSKI DAN D ZA VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

Na dogodku, ki sta ga v sodelovanju z Državnim svetom 25. maja pripravila Informacijski pooblaščenec in Gospodarska zbornica Slovenije, so pojasnili, da je Slovenija med državami, ki bodo prekoračile rok za sprejem zakonodaje, s katero bi splošno uredbo EU o varstvu podatkov prenesli v nacionalno zakonodajo. Ker novi Zakon o varstvu osebnih

podatkov še ni bil sprejet, informacijski pooblaščenec ne more izrekaati glob. Uredbo je treba razumeti kot pripomoček za višanje ravni varovanja osebnih podatkov. A uredba ima tudi drugo plat, na katero je opozorilo gospodarstvo. Urejanje podatkovnih zbirk, najmanjše programerjev za lastne aplikacije in najmanjše zunanjih podjetij bo povzročilo dodatne stroške.

DOPRINOS FUNDACIJ K RAZVOJU SLOVENIJE

Ustanove in fundacije so v razvitih družbah eden od stebrov medgeneracijskega upravljanja, prenosa vrednot, razvojno-poslovnih iniciativ in kapitala. So pogosto skupni imenovalci in dejavniki regionalnega, državnega in splošnega razvoja. Pri nas delovanje fundacij ureja Zakon o ustanovah iz leta 1995, tehnično noveliran 2005, ki je zastarel in neprimeren za aktualne razmere in neprimerljiv z ureditvami v tujini. Ob 25. obletnici delovanja najstarejše novodobne slovenske fundacije, Ustanove dr. Antona Trstenjaka, je 19. aprila v Državnem svetu v sodelovanju s Slovensko znanstveno fundacijo in Ustanovo Imago Sloveniae tekal posvet o pomenu in vlogi fundacij za razvoj Slovenije.

Potrebujemo boljši pravni in davčni okvir

Zakon o ustanovah iz leta 1995 je v slovenski pravni okvir ponovno uvedel fundacije kot pravne osebe. Praktično pol stoletja pred tem fundacije v Sloveniji niso delovale, zato je bila ponovna uvedba fundacij v samostojni in neodvisni Republiki Sloveniji izjemno pomembna. Odpravljen je bil manjko še zadnje pravne osebe v okviru načela numerus clausus pravnih oseb zasebnega prava. Omenjeni zakon je spodbudil številne fizične in tudi pravne osebe, da so ustanovile fundacije ter s tem obogatile možnosti neodvisnih denarnih podpor ljudem in organizacijam s potrebami po razvoju in uveljavljanju.

Žal zaradi šibkih davčnih olajšav številne fundacije mirujejo ali pa so celo

prenehale delovati, saj potencialni podporniki niso motivirani za sodelovanje. Leta 2005 je prišlo do manjše poprave Zakona o ustanovah, vendar le ta ni prinesla bistvenih in potrebnih izboljšav v prid donatorjev in drugih vrst podpornikov ter tudi samih fundacij kot nepridobitnih, a kljub temu splošno koristnih ali dobrodelnih organizacij. Kot so poudarili udeleženci posveta je napočil čas, ki zahteva zapis novega zakona o ustanovitvi in delovanju fundacij. S tem procesom pa je potrebno sočasno aktivirati tudi pripravo paketa davčne zakonodaje, ki bo naklonjena fundacijam in njenim podpornikom.

Fundacije – »glas« civilne družbe

Posvet je predstavljal tudi javno opozorilo slovenskih fundacij, da ponovna etatizacija ali ustanavljanje javnih pravnih oseb za

področja, ki so predvsem v odprti demokratični družbi v domeni civilne družbe, ne omogoča nadaljnje ozaveščenosti državljanov in njihove aktivne vloge v upravljanju z družbo. Od ostalih oblik organizacij civilne družbe se fundacije razlikujejo v tem, da so tako programske kakor hkrati tudi denarne organizacije z lastnim finančnim načrtom. Delujejo kot posrednice med tistimi, ki potrebujejo podporo družbe in tistimi, ki so podporo pripravljene zagotoviti ali nakloniti, pri tem pa želijo, da proces prenosa denarja od dajalca

najbolj aktualnih družbenih problemov ne le verbalno, ampak in predvsem v obliki projektov, katerih rezultati (lahko) prispevajo k odpravi določenih vrzeli v delovanju družbenih podsistemov v izobraževanju in znanstveno-raziskovalni dejavnosti, v zdravstvu, kulturi. Prav bi bilo, da bi bila zlasti javna uprava na vseh nivojih v partnerskih odnosih s fundacijami, obe pa prepleteni s projekti in programi, ki bi omogočili izboljšave v pogojih življenja ter delovanju ljudi in njihovih organizacij. Ljudje, ki delujejo v fundacijah,

Fundacije so pomembne organizacije civilne družbe, ki služijo tako skupnemu kakor tudi javnemu interesu.

k potrebnemu poteka na veljaven, legalen način. Fundacije so nosilke sprememb v družbi. Spremembe so jim načeloma vedno dobrodošle, hkrati pa so jih z lastnimi aktivnostmi zmožne tudi izpeljati v določenem časovnem obsegu. Fundacije so tako »inovatorice«, uvajalke družbenih sprememb.

Večnivojsko delovanje fundacij

Večina fundacij je izredno naprednih in kooperativnih. Pogosto prav fundacije, kot izjemno kritične organizacije, sprožajo v javnosti reševanje

se tega dobro zavedajo. Vedo, da aktivno delovanje omogoča uresničevanje osebne, posameznikove odgovornosti do drugih ljudi. S pomočjo aktivne vloge se posamezniki tudi dokazujejo kot odgovorni državljani. To pa je tudi največ kar potrebuje državljan, da bi bil ponosen in kooperativen ter zadovoljen.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=novice/doprinost-fundacij-k-razvoju-slovenije>

PODPORA SAJENJU MEDOVITIH RASTLIN IN PRVI SVETOVNI DAN ČEBEL

Državni svet je na marčevski 5. redni seji podprl pobudo Čebelarke zveze Slovenije, naj Vlada Republike Slovenije v sodelovanju z vsemi deležniki pripravi načrt oziroma pravila, na podlagi katerih bi se pri nas v prihodnje na javnih površinah posadilo več avtohtonih medovitih rastlin. Predlagal je, da naj vlada dajalce soglasij pri urejanju okolja, ki delujejo na državnem nivoju, spodbudi k sajenju avtohtonih medonosnih rastlin. Ob prvi obeležitvi Svetovnega dne čebel pa sta Državni svet in Čebelarke zveza Slovenije 15. maja pripravila tudi razstavo ob 120. obletnici izhajanja glasila Slovenski čebelar in 10. obletnici izida Slovenskega čebelarskega terminološkega slovarja.

Pregledna razstava čebelarke literature je bila obogatena s fotografsko razstavo, razstavo medovitih rastlin vrtnarije Golob - Klančič, maket čebeljakov podjetja

Belinke ter s promocijskim kotičkom ljubljanskih čebelarških društev. V kulturnem programu je sodeloval moški komorni zbor Čebelarke zveze Slovenije. Čebelarski

“ Obe čebelarski publikaciji sta neprecenljivi za ohranjanje in razvoj slovenskega jezika. ”

Alojz Kovšca, predsednik Državnega sveta

“ Svetovni dan čebel je eden od projektov, ki združuje Slovence in povezuje svet. ”

mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

“ Ob vseh čebelarskih zakladnicah imamo še eno, to je slovensko čebelarsko besedo. ”

Boštjan Noč, predsednik Čebelarke zveze Slovenije

terminološki slovar je prevajalni razlagalni slovar čebelarke stroke, ki vsebuje 3087 pomensko pojasnenih čebelarskih terminov, strokovnih izrazov. Revija

Slovenski čebelar, ki izhaja od leta 1898, je edina strokovna revija v slovenskem prostoru, ki izhaja že 120 let brez prekinitve in z nespremenjenim naslovom.

DELO Z LESOM - KREATIVNO IN LEPO

27. junija so v Državnem svetu zaključna dela razstavili dijaki lesarstva iz Šolskega centra Novo mesto, ki je primer šole z dobro prakso sodelovanja s socialnimi partnerji. Za gospodarski preboj potrebujemo uspešne obrtnike in podjetnike, kar je brez

podpore izobraževalnega sistema težko dosegljivo. Državni svet se, kot zastopnik gospodarskih in poklicnih interesov, zavzema za spremembe zakonodaje na ravni poklicnega izobraževanja, ki bi tesneje povezale izobraževanje s področjem dela.

1. MEDNARODNI FESTIVAL IN NOV LIST RASTOČE KNJIGE

Prva izvedba festivala je 29. maja potekala pod pokroviteljstvom Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport in predstavila dejavnosti v projektu sodelujočih osnovnih šol, društev, lokalnih skupnosti in organizacij ter držav v sklopu Združenih rastočih

knjig sveta. V parku Navje je kipec Deklice z rastočo knjigo zrasel z mislijo letošnjega Prešernovega nagrajenca Borisa A. Novaka - *Pesnik je vrtnar tišine*. V kulturnem programu so sodelovale učenke in učenci iz Dolenjskih Toplic in Brežic.

SLOVESNOST OB DNEVU DRŽAVNOSTI NA SABOTINU

Predsednik Državnega sveta Alojz Kovšca je bil 25. junija slavnostni govornik na tradicionalni slovesnosti ob dnevu državnosti na Sabotinu, ki so jo pripravile Območna zveza veteranov vojne za Slovenijo »Veteran« Nova Gorica, mestna občina Nova Gorica, Krajevna skupnost Solkan in društvo veteranov Sever severne Primorske. V nagovoru je izpostavil, da je imeti svojo državo neprimerljiva prednost in življenjska priložnost, s katero se ne gre igrati, temveč jo je treba skrbno varovati, ob tem pa prejel tudi medaljo udeležencev vojne za samostojno Slovenijo.

MOJA DOMOVINA - POZNAM TVOJO DEDIŠČINO?

Državni svet in društvo Naša zemlja sta v evropskem letu kulturne dediščine 8. junija pripravila dogodek ob koncu natečaja Moja domovina - poznam tvojo kulturno dediščino, ki je bil obogaten z razstavo izdelkov. V nagovoru je predsednik Kovšca mlade opozoril, da je negovanje kulturne identitete izjemno pomembno in da svojo kulturo velikokrat po krivici zapostavljamo, pri čemer oživljanje in razmislek o preteklosti nagovarja k razmisleku o boljši skupni prihodnosti, tudi o boljšem izobraževanju in usposabljanju za tradicionalne in novo nastajajoče poklice.

POSTAVITEV SPOMENIKA OSAMOSVOJITVI

25. maja je v Grgarju nad Solkanom potekala slovesnost ob odkritju spomenika slovenski osamosvojitvi. Kot je poudaril slavnostni govornik predsednik Državnega sveta Alojz Kovšca je odkriti spomenik znak hvaležnosti vsem primorskim domoljubom, ki so v prelomnih trenutkih novejšje zgodovine odločno, pogumno in aktivno delovali za osamosvojitve naše države. Spominsko obeležje povezuje vse v zgodovinskem spominu, a hkrati vsakega posameznika opominja, da si je treba prav vsako svobodo izboriti, v viharjih zgodovine pa nobenemu narodu ni nič podarjenega.

16. FORUM OBRTI IN PODJETNIŠTVA

Malo gospodarstvo tudi v okoliščinah rasti ostaja gonilo gospodarstva ter pomemben vir zaposlitev in pospešeno prispeva k večanju konkurenčnosti države. Ob tem pa ostaja svetovni trg neizprosni in zahteva še več inovativnosti, prodornosti in vrhunskih rezultatov. Predsednik Kovšca je 18. maja v nagovoru navzočim v Portorožu poudaril, da si segment malega gospodarstva zasluži več pozornosti in predvsem hitrejše reševanje problemov. Forum je izpostavil kot priložnost, da se glasneje sliši glas obrtnikov in podjetnikov, ki zaposlujejo 340.000 oseb.

PODELITEV PRIZNANJ FRANA GERBIČA

Predsednik Alojz Kovšca je 4. aprila v Cerknici nagovoril najbolj zaslužne pedagoge, ravnatelje in druge delavce na področju glasbene vzgoje v Republiki Sloveniji. Poudaril je, da je v odsotnosti državnosti glasba gradila, krepila in ohranjala našo identiteto in narodno zavest. Zato ni naključje, da smo v 'pomladi narodov' tudi mi ustanovili svoje prve javne glasbene šole: leta 1807 pri stolnici in nato leta 1816 pri realki v Ljubljani. Eden posebej zaslužnih mož pri utiranju poti k profesionalizaciji glasbenega šolstva je bil Cerkničan Fran Gerbič.

VRH PREDSEDNIKOV PARLAMENTOV NA POLJSKEM

Predsednik Kovšca se je med 12. in 13. julijem v Varšavi udeležil III. vrha predsednikov parlamentov držav Srednje in Vzhodne Evrope, praznovanja 550. obletnice parlamentarizma in 100. obletnice neodvisnosti Poljske. V sklopu dogodkov se je udeležil slovesnega zasedanja parlamenta in drugih slovesnosti, na bilateralnem srečanju pa se je sestel s predsednikom Senata Karczewskim. Poglavitni temi zasedanja sta bili krepitev medparlamentarnega sodelovanja in vloga parlamentov v mednarodni politiki kot priložnosti za razvoj regije.

PREDSEDNIKI ODBOROV ZA ZADEVE EU NA DUNAJU

Predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve Bojan Kekec je 8. in 9. julija sodeloval na Srečanju predsednikov Odborov za zadeve EU, kjer so razpravljali o prioritetah avstrijskega predsedovanja Svetu EU in o prihodnosti in perspektivah EU. Ob tem je izpostavil pomen čimprejšnjega sprejetja naslednje finančne perspektive po letu 2020 ter široke razprave o tem. Opozoril je še na pomen reševanja nezakonitih migracij s poudarkom na državah izvora, na nujnost prenove Dublinskega sistema ter se dotaknil demografskih težav, ki pestijo EU.

DRŽAVNA SVETNIKA NA LIX. ZASEDANJU COSAC-A

Predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve Bojan Kekec in član komisije Samer Khalil sta se med 17. in 19. junijem udeležila LIX. zasedanja Cosac-a v Bolgariji. Kekec je gostiteljem izrazil čestitke ob izteku predsedovanja Svetu EU, v govoru pa namenil posebno pozornost vključevanju držav Zahodnega Balkana v evropske integracije, pri čemer je izpostavil velik pomen stabilnosti balkanskih držav za stabilnost celotne širše regije, zato se treba razmeram na tem območju posebej posvetiti in prispevati k njegovi čim hitrejši integraciji.

SREČANJE ZDRUŽENJA EVROPSKIH SENATOV (ZES)

Predsednik Alojz Kovšca se je udeležil 19. srečanja ZES 14. in 15. junija v Romuniji, posvečenega koheziji in vlogi zgornjih domov pri tem. Opozoril je na nujnost zagotavljanja ekonomske, socialne in teritorialne kohezije na nacionalni ravni in ravni EU. Vloga zgornjih domov je posebej pomembna v državah, kjer sta sestavi obeh domov različni in lahko zastopniki drugih interesov lažje prepoznajo učinkovite ukrepe za zagotavljanje kohezije. Ob tem je predstavil sodelovanje Državnega sveta s civilno družbo, lokalnimi skupnostmi in interesnimi združenji.

TALLIN GOSTIL PREDSEDNIKE PARLAMENTOV EU

Predsednik Alojz Kovšca se je 23. in 24. aprila udeležil Konference predsednikov parlamentov EU v Tallinu, ki je potekala na temo prihodnosti EU ter skupne varnostne in obrambne politike. V nagovoru je izpostavil, da se je EU vnovič znašla na razpotju in opozoril, da je objava Bele knjige o prihodnosti EU pri članicah sprožila številne razprave o možnih scenarijih za njen nadaljnji razvoj. Ob tem je izrazil nasprotovanje ideji o "Evropski uniji dveh ali več hitrosti" ter poudaril, da bo odločitev o prihodnosti EU vplivala tudi na finančno perspektivo po letu 2020.

PREGLED DOGODKOV

12. 7. 2018

III. VRH PREDSEDNIKOV PARLAMENTOV DRŽAV SREDNJE IN VZHODNE EVROPE TER PRAZNOVANJE 550. OBLETNICE PARLAMENTARIZMA NA POLJSKEM

9. 7. 2018

SREČANJE PREDSEDNIKOV ODBOROV ZA ZADEVE EU NA DUNAJU

4. 7. 2018

9. REDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

3. 7. 2018

SPREJEM DELEGACIJE STROKOVNJAKOV S PODROČJA ZDRAVSTVENE NEGE REPUBLIKE KOSOVO

26. 6. 2018

RAZSTAVA: DELO Z LESOM - KREATIVNO IN LEPO

25. 6. 2018

SLOVESNOST OB DNEVU DRŽAVNOSTI NA SABOTINU

19. 6. 2018

ČLANA DRŽAVNEGA SVETA NA LIX. ZASEDANJU COSACA

15. 6. 2018

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA SVETA NA SREČANJU ZDRUŽENJA EVROPSKIH SENATOV

13. 6. 2018

8. REDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

12. 6. 2018

DOGODEK IN RAZSTAVA: MOJA DOMOVINA – POZNAM TVOJO KULTURNO DEDIŠČINO

29. 5. 2018

MEDNARODNI FESTIVAL RASTOČE KNJIGE IN ZDRUŽENIH RASTOČIH KNJIG SVETA

25. 5. 2018

POSTAVITEV SPOMENIKA OSAMOSVOJITVI V GRGARJU NAD SOLKANOM

25. 5. 2018

POSVET: 5. EVROPSKI DAN D ZA VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

24. 5. 2018

POSVET: KAKO PREPREČITI IZUMIRANJE SLOVENSKEGA NARODA?

17. 5. 2018

SVEČANA PODELITEV PRIZNANJ "INOVATOR LETA SPODNJE SAVINJSKE DOLINE 2017"

17. 5. 2018

POSVET: ZA VEČJO VARNOST KOLESARJEV V SLOVENIJI

16. 5. 2018

7. REDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

15. 5. 2018

RAZSTAVA: SVETOVNI DAN ČEBEL

11. 5. 2018

16. FORUM OBRTI IN PODJETNIŠTVA

9. 5. 2018

DRŽAVNI SVETNIKI OBISKALI POSAVSKE ENERGETSKE OBJEKTE

26. 4. 2018

PREDAVANJE DR. YOSHIAKIJA ICHIKAWE: SUPERPAMETNA IN UDOBNEJŠA DRUŽBA PRIHODNOSTI

25. 4. 2018

2. IZREDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

24. 4. 2018

KONFERENCA PREDSEDNIKOV PARLAMENTOV EU V TALLINU

23. 4. 2018

POSVET: IZVAJANJE LOKALNEGA RAZVOJA, KI GA VODI SKUPNOST (CLLD) DANES IN JUTRI

19. 4. 2018

POSVET: DOPRINOS FUNDACIJ K RAZVOJU SLOVENIJE

18. 4. 2018

POSVET: UPRAVLJANJE Z VELIKIMI ZVERMI V PRIHODNJE

16. 4. 2018

POSVET: INTERDISCIPLINARNI INŽENIRSKI PROBLEMI IN PREDLOGI REŠITEV PRI GRADNJI DVOTIRNE ŽELEZNICE KOPER-DIVAČA

11. 4. 2018

6. REDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

9. 4. 2018

POSVET: PROBLEMATIKA DELOVNO-PRAVNEGA POLOŽAJA PRIPADNIKOV SLOVENSKE VOJSKE V LUČI STANJA V SLOVENSKI VOJSKI

4. 4. 2018

SLAVNOSTNA PODELITEV NAGRAD IN PRIZNANJ FRANA GERBIČA

27. 3. 2018

1. IZREDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA

22. 3. 2018

ODKRITJE SPOMINSKEGA OBELEŽJA PADLIM POLJSKIM VOJAKOM NA SOŠKI FRONTI

22. 3. 2018

RAZSTAVA: PROŠNJA ZA MURO

21. 3. 2018

URADNI OBISK PREDSEDNIKA POLJSKEGA SENATA KARCZEWSKEGA V SLOVENIJI

19. 3. 2018

ČLANICA KOMISIJE ZA MEDNARODNE ODNOSE IN EVROPSKE ZADEVE NA SREČANJU SKUPINE ZA SKUPNI PARLAMENTARNI NADZOR EUROPOLA

16. 3. 2018

5. REDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

14. 3. 2018

PREDSEDNIK SENATA IRSKE NA DELOVNEM OBISKU V DRŽAVNEM SVETU

več o Državnem svetu Republike Slovenije na spletni strani www.ds-rs.si

izdajatelj: **Državni svet Republike Slovenije**, telefon: **01 478 98 17**, faks: **01 478 98 51**, www.ds-rs.si

uredila: **mag. Marjeta Tratnik Volasko**, foto: **Milan Skledar in arhiv Državnega sveta**

oblikovanje: **goclick**, tisk: **ART32 d.o.o., ŠPES, grafični studio, Novo mesto**

naklada: **500 izvodov**